

WSA: Sołtys i rada sołecka nie mogą być stronami w postępowaniu przed sądem administracyjnym

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 14, lipiec 2023 17:34

Przemysław Matysiak

Odśloni: 2243

Zarówno sołtys jak i rada sołecka nie posiadają osobowości prawnej, a więc zdolności sądowej do występowania przed sądem administracyjnym jako strona, a brak w zakresie zdolności sądowej jest w tym przypadku nieusuwalny – stwierdził niedawno WSA w Łodzi.

Sąd odrzucił skargę rady sołeckiej i sołtysa wsi na uchwałę rady gminy w sprawie wydzierżawienia nieruchomości gruntowych stanowiących własność gminy na okres 29 lat w drodze bezprzetargowej, przy czym użył następującej argumentacji prawnej.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym – sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka (art. 36 ust. 1 u.s.g.). Z przepisów ustawy o samorządzie gminnym wynika, że jednostki pomocnicze nie posiadają osobowości prawnej. Taką osobowość posiada tylko gmina, co wynika wprost z art. 2 ust. 2 u.s.g. To gmina posiada również zdolność sądową.

Zatem jednostka pomocnicza nie jest kolejną jednostką samorządu terytorialnego, a stanowi część struktury, jaką jest gmina. Jednostki pomocnicze nie posiadają osobowości prawnej oraz umocowania do samodzielnego występowania w obrocie prawnym. Oznacza to, że nie mogą być samodzielnym podmiotem praw i obowiązków w sferze materialnego prawa administracyjnego. Ustawa o samorządzie gminnym nie przyznaje sołectwom, dzielnicom i osiedlom prawa do uczestnictwa w postępowaniu administracyjnym na zasadach ustalonych w k.p.a. dla organizacji społecznych. Wyłącza to możliwość przyznania jednostkom pomocniczym gminy pozycji podmiotu na prawach strony w postępowaniu administracyjnym.

Brak osobowości prawnej i umocowania do samodzielnego występowania w obrocie prawnym skutkuje uznaniem, że sołectwo nie ma zdolności sądowej, a więc nie może być stroną w postępowaniu sądownoadministracyjnym, w tym także nie może wnieść skargi do sądu. Podobnie rzecz ma się z radą sołecką, której również nie można przypisać legitymacji do wniesienia skargi, zwłaszcza że zgodnie z art. 36 ust. 1 u.s.g. jest to jedynie organ wspomagający działalność sołtysa, który także nie posiada legitymacji skargowej.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, sołtys jako organ wykonawczy sołectwa, również nie ma legitymacji do wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 31.05.2023 r., sygn. akt II SA/Łd 473/23, orzeczenie nieprawomocne

Źródło: orzeczenia.nsa.gov.pl